

Utenriksdepartementet
Utenriksminister Børge Brende

KONGELIG RESOLUSJON

Ref. nr.
Saksnr. 11/04899
Dato 28. mars 2014

Vedlegg

Forskrift om endring i forskrift 15. desember 2006 nr. 1405 om sanksjoner mot Nord-Korea

1. Innledning

Det fremmes med dette forslag til forskrift om endring i forskrift 15. desember 2006 nr. 1405 om sanksjoner mot Nord-Korea.

FNs sikkerhetsråd har siden 2006 vedtatt omfattende sanksjoner mot Nord-Korea som følge av landets atomprøvesprengninger og rakettoppskyting. Bakgrunnen for de foreslåtte endringene i forskriften er at FN-sanksjonene ble skjerpet i begynnelsen av 2013 ved sikkerhetsrådsresolusjoner 2087 (2013) og 2094 (2013), og at Norge har sluttet opp om EUs restriktive tiltak mot Nord-Korea, som gjennomfører og utfyller FN-sanksjonene.

Vedlagte forslag til endringsforskrift innebærer at de skjerpede FN-sanksjonene og EUs restriktive tiltak gjennomføres i norsk rett ved at en norsk oversettelse av EUs konsoliderte forordning (EF) nr. 329/2007 om restriktive tiltak mot Nord-Korea innarbeides som vedlegg til forskriften. For øvrig vil forskriften bare inneholde nødvendige tilpasninger som følge av at Norge ikke er medlem av EU, samt bestemmelser om virkeområde, avlasting, straff, dispensasjon, endring av forskriften og ikraftsetting.

Gjeldende forskrift er vedtatt med hjemmel i lov 7. juni 1968 nr. 4 til gjennomføring av bindende vedtak av De Forente Nasjoners Sikkerhetsråd (sanksjonsloven). Endringsforskriften vil i tillegg ha hjemmel i lov 27. april 2001 nr. 14 om iverksettning av internasjonale ikke-militære tiltak i form av avbrot eller avgrensning av økonomisk eller anna samkvem med tredjestatar eller rørsler (tiltaksloven). Stortingets organer er konsultert om gjennomføring av EU-tiltakene med hjemmel i tiltaksloven, i samsvar med forutsetningene i forarbeidene til loven.

Utenriksdepartementet har besluttet å unnlate alminnelig høring ettersom det må anses åpenbart unødvendig, jf. forvaltningsloven § 37 fjerde ledd bokstav c.

Utkast til forskrift har blitt forelagt for Finansdepartementet og Samferdselsdepartementet, som ikke har hatt merknader.

2. Forskriftens hovedinnhold

Tiltakene i gjeldende forskrift om sanksjoner mot Nord-Korea forslås videreført og omfatter:

- forbud mot å selge, forsyne eller overføre til Nord-Korea våpen og relatert materiell, herunder varer, materiell, utstyr og teknologi som vil kunne bidra til utvikling av masseødeleggelsesvåpen, samt luksusvarer
- forbud mot å frakte slike varer, materiell, utstyr eller teknologi *til* Nord-Korea og, med unntak av luksusvarer, å utveksle tjenester knytter til slike varer mv.
- forbud mot å anskaffe og frakte våpen og relatert materiell *fra* Nord-Korea
- forbud mot å yte bunkringstjenester og andre tjenester til nordkoreanske skip dersom det er grunn til å anta at de transporterer ovennevnte varer mv.
- økonomiske frystiltak mot listeførte personer og enheter.

Vedlagte forslag til endringsforskrift innebærer at tiltakene vil inngå i den norske oversettelsen av EUs konsoliderte forordning (EF) nr. 329/2007, som innarbeides som vedlegg A til forskriften, samt tilpasningsbestemmelsene i ny § 2. Tiltakene er nærmere regulert og ordlyd og struktur er endret i forhold til gjeldende forskrift.

I tillegg inneholder forordningen som foreslås innarbeidet blant annet følgende sanksjoner og tiltak:

- forbud mot handel med gull, edle metaller og diamanter med nordkoreanske myndigheter mv.
- forbud mot overføring av nordkoreansk valuta til Nord-Koreas sentralbank
- forbud mot handel med statsobligasjoner eller statsgaranterte obligasjoner med nordkoreanske myndigheter, kreditt- og finansinstitusjoner mv.
- forbud mot at norske kreditt- og finansinstitusjoner innleder samarbeid med tilsvarende institusjoner i Nord-Korea eller driver virksomhet der, og mot at nordkoreanske kreditt- eller finansinstitusjoner driver virksomhet i Norge
- forbud mot adgang til havner for fartøyer, samt overflyvnings-, landings- og avgangsforbud for luftfartøy, når det er rimelig grunn til å anta at de kan ha produkter om bord som er forbudt i henhold til forordningen.

3. Vurdering

Norge er folkerettslig forpliktet til å rette seg etter bindende vedtak truffet av FNs sikkerhetsråd. Det er derfor nødvendig å endre gjeldende forskrift om sanksjoner mot Nord-Korea for å gjennomføre skjerpelsene i FNs sanksjonsregime mot Nord-Korea som inngår som bindende vedtak i sikkerhetsrådsresolusjoner 2087 (2013) og 2094 (2013).

I tillegg forutsetter Norges oppslutning om EUs rådsbeslutninger at disse følges opp fra norsk side. Norge har sluttet opp om EUs rådsbeslutninger om restriktive tiltak mot Nord-Korea siden 28. mai 2010. Norge har riktignok ikke formelt sluttet opp om EUs nyeste rådsbeslutning 2013/183/FUSP. Det skyldes at EU ikke har invitert

Norge eller andre stater som ikke er medlem av EU til å slutte opp om denne siste rådsbeslutningen fordi den bare konsoliderer og erstatter tidligere rådsbeslutninger om samme tema og gjennomfører de seneste skjerpelsene av FN-sanksjonene som inngår i sikkerhetsrådsresolusjon 2094 (2013).

EUs forordning (EF) nr. 329/2007 om restriktive tiltak mot Nord-Korea med senere endringer gjennomfører de fleste av de politiske vedtakene i rådsbeslutning 2013/183/FUSP, og kommer direkte til anvendelse i alle EUs medlemsstater. Forordningen er ikke EØS-relevant og Norge er ikke rettslig forpliktet til å gjennomføre den. Det foreslås likevel å innarbeide en konsolidert og oversatt utgave av forordningen i forskriften for å sikre best mulig samsvar mellom Norges og EUs gjennomføring av FN-sanksjonene og EU-tiltakene som Norge har sluttet opp om, og forenkle gjennomføringsarbeidet. Norge har sluttet opp om EU-tiltak mot et betydelig og stadig økende antall stater, bevegelser mv., og mange av tiltaksregimene er gjenstand for hyppige endringer. Utenriksdepartementet har nylig benyttet den samme modellen i forbindelse med endring i forskrift 2. september 2011 nr. 902 om særlige tiltak mot Syria.

I vedlagte forslag til forskrift inngår det visse tilpasninger som følge av at Norge ikke er medlem av EU. For å sikre nødvendig fleksibilitet, er det også tatt inn en hjemmel for Utenriksdepartementet til å dispensere fra forskriften i særskilte tilfeller dersom den får en klart utilsiktet virkning, og forutsatt at det ikke strider mot Norges folkerettslige forpliktelser eller hensynene bak EUs restriktive tiltak mot Nord-Korea.

Forskriftens tittel foreslås endret til «Forskrift om sanksjoner og restriktive tiltak mot Nord-Korea». Dette reflekterer at forskriften er hjemlet i tiltaksloven i tillegg til sanksjonsloven. Andre eksisterende forskrifter med hjemmel i tiltaksloven har «særlige tiltak», «særskilte tiltak» eller «tiltak» i tittelen. Uttrykket «restriktive tiltak» er i samsvar med EUs terminologi og sier litt mer om hva tiltakene går ut på. Det forslås derfor at dette uttrykket benyttes i forbindelse med fastsettelse av nye og endrede forskrifter med hjemmel i tiltaksloven.

Bestemmelsen i gjeldende forskrift § 2 nr. 6 om at lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet § 17b nr. 4 får anvendelse foreslås ikke videreført, fordi det ikke lenger anses nødvendig. Politiets sikkerhetstjeneste forutsettes å forebygge og etterforske overtredelser av bestemmelser i forskriften.

Endringsforskriften bør tre i kraft straks.

Endringene i forskriften antas ikke å medføre økonomiske eller administrative konsekvenser av betydning for norske myndigheter eller for norsk næringsliv.

4. Nærmere om forskriftens enkelte bestemmelser

Forskriftens tittel foreslås endret til «Forskrift om sanksjoner og restriktive tiltak mot Nord-Korea» for å reflektere at forskriften er hjemlet i tiltaksloven i tillegg til sanksjonsloven.

Gjeldende forskrifts §§ 1 til 5 med vedlegg oppheves og erstattes med nye §§ 1 til 7 med vedlegg.

§ 1 fastsetter forskriftens virkeområde. Paragrafen tilsvarende og erstatter artikkel 16 i EU-forordningen.

§ 2 *første ledd* fastslår at EUs vedlagte forordning (EF) 329/2007 om restriktive tiltak mot Nord-Korea, som endret ved nærmere angitte forordninger og oversatt til norsk, gjelder som forskrift med de tilpasninger som følger av annet til niende ledd. Den norske oversettelsen av den konsoliderte utgaven av forordningen datert 24. juli 2013 er inntatt som vedlegg A til forskriften, og omfatter også vedleggene I til VII. Forordningens forord er ikke tatt med. Vedleggene til forordningen er ikke oversatt til norsk. Det fremgår av *annet ledd* at henvisningene i den vedlagte forordningen til medlemsstater, EU og Den europeiske union skal forstås som «Norge», med visse unntak i bokstav a til c. Det innebærer også at uttrykkene «EUs territorium» og «Den europeiske Unions territorium» skal forstås som «Norges territorium». Ifølge *fjerde ledd* skal henvisninger til «kompetente myndigheter», i enkelte tilfeller med referanser til nettsidene oppført i vedlegg II, som hovedregel forstås som «Utenriksdepartementet». Det gjelder ikke henvisninger til «de kompetente tollmyndigheter». Eventuelle anmodninger om tillatelse i medhold av artikkel 3c nr. 1 eller artikkel 5 nr. 3 i forordningen, eller unntak i medhold av artikkel 5 nr.1, rettes til Utenriksdepartementet ved Seksjon for eksportkontroll. Eventuelle andre henvendelser til Utenriksdepartementet som «kompetent myndighet» i henhold til forordningen rettes til Seksjon for humanitær- og strafferett. I *femte ledd* slås det fast at forbudene i artikkel 2 nr. 1 og 3 i forordningen, som gjelder salg, levering mv. av varer og teknologi oppført i vedlegg I, Ia og Ib til Nord-Korea og kjøp, import og transport av slike varer og teknologi fra Nord-Korea også omfatter varer og teknologi oppført i vedlegg I til forskrift om eksport av forsvarsmateriell mv (forsvarsrelaterte varer). Dette er i samsvar med EUs rådsbeslutning 2013/183/FUSP, men er ikke regulert i forordningen. Av samme grunn slås det i *sjette ledd* fast at forbudene i artikkel 2 nr. 1 bokstav a, artikkel 4 bokstav a og artikkel 4a nr. 1 bokstav a mot salg, levering, overføring og eksport av visse varer og teknologi også omfatter transport. Det fremgår av *niende ledd* at listene over personer og enheter i vedlegg IV til EU-forordningen er erstattet med tilsvarende lister i vedlegg I til EUs rådsbeslutning 2013/183/FUSP. Det skyldes at listene i vedlegget til rådsbeslutningen inneholder mer oppdatert informasjon.

§ 3 om avlisting med tilhørende note viderefører bestemmelsen i gjeldende forskrift § 2 nr. 5 og tas med av informasjonshensyn. Avlistingsprosedyren gjelder personer,

enheter og organer listeført av FNs sikkerhetsråd eller Sanksjonskomiteen for Nord-Korea.

§ 4 viser til at overtredelse av bestemmelser i forskriften, som inkluderer EU-forordningen, er straffbart i henhold til de to hjemmelslovene. Strafferammen i sanksjonsloven og tiltaksloven er den samme. Eventuelle overtredelser som også er i strid med eksportkontrollregelverket har en høyere strafferamme, jf. eksportkontrollloven § 5.

§ 5 innebærer at Utenriksdepartementet gis mulighet til å dispensere fra forskriften i særskilte tilfeller dersom den får en klart utilsiktet virkning, og forutsatt at det ikke strider mot Norges folkerettslige forpliktelser eller hensynene bak EUs restriktive tiltak mot Nord-Korea. Dette kommer i tillegg til dispensasjonsbestemmelsene som inngår i forordningen.

§ 6 gir Utenriksdepartementet fullmakt til å endre, suspendere eller oppheve forskriften, inkludert vedleggene. Fullmakten gis særlig med tanke på raskt å kunne følge opp endringer i FNs sanksjoner og EUs restriktive tiltak mot Nord-Korea. Slike endringer vil som hovedregel ikke anses å være en sak av viktighet som krever statsrådsbehandling etter Grunnloven § 28.

§ 7 fastslår at forskriften trer i kraft straks.

Vedlegg A inneholder EUs konsoliderte forordning (EF) 329/2007 om restriktive tiltak mot Nord-Korea som nærmere angitt i § 2 første ledd og omfatter også *vedlegg I-VII*. Selve forordningen er oversatt til norsk, mens vedlegg I-VII inneholder de konsoliderte vedleggene til forordningen i engelsk originalversjon. Vedlegg Va og VI er foreløpig uten innhold.

Utenriksdepartementet

tilrår:

Forskrift om endring i forskrift 15. desember 2006 nr. 1405 om sanksjoner mot Nord-Korea fastsettes i samsvar med vedlagte forslag.